

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 434/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Tpo/35/2025 z 21. mája 2025 a konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, v spojení s uznesením Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 5Tp/16/2025 z 25. apríla 2025 a konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, v spojení s postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kv 19/25/1100 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a práv podľa čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/35/2025 (zrejme chybou v písaní uvádza sp. zn. 3Tpo/135/2025) z 21. mája 2025 a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“), v spojení s uznesením mestského súdu sp. zn. 5Tp/16/2025 z 25. apríla 2025 a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“), v spojení s postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kv 19/25/1100 (ďalej aj „postup krajskej prokuratúry“). Navrhuje uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu, priznal mu finančné zadost'učinenie 5 000 eur samostatne od mestského súdu, ako aj od krajského súdu

a finančné zadosťučinenie 2 000 eur od krajskej prokuratúry, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, odboru kriminálnej polície pod ČVS: KRP-109/1-VYS-BA-2025 z 23. marca 2025 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení. Mestský súd sťažovateľa uznesením sp. zn. 4Tp/28/2025 z 26. marca 2025 podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku pri danosti dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevzal do väzby, v zmysle § 87 ods. 2 Trestného poriadku ho prepustil zo zadržania na slobodu, pričom jeho väzbu nahradil písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľovi boli zároveň uložené viaceré obmedzenia a povinnosti v zmysle § 82 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, vo vzťahu ku ktorým mestský súd nariadil kontrolu technickými prostriedkami podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku. Na podklade sťažnosti prokurátora bolo toto uznesenie zrušené uznesením krajského súdu sp. zn. 4Tpo/1001/2025 z 2. apríla 2025 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodu podľa 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský súd zároveň väzbu sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. c) a b) Trestného poriadku nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a neprijal ani písomný sľub sťažovateľa.

3. Sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu podaním z 9. apríla 2025 doplneným 16. apríla 2025, o čom rozhodol mestský súd uznesením sp. zn. 5Tp/16/2025 z 25. apríla 2024 tak, že jeho žiadosť podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku neprijal záruky dôveryhodných osôb, podľa § 80 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného poriadku neprijal písomný sľub sťažovateľa, podľa § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal ponuku peňažnej záruky [REDAKOVANÉ].

4. Proti uzneseniu mestského súdu sťažovateľ podal sťažnosť odôvodnenú podaním z 30. apríla 2025 a doplnenú podaním z 5. mája 2025 a zo 14. mája 2025, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3Tpo/35/2025 z 21. mája 2025 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti namietaným uzneseniam a konaniam, ktoré predchádzali ich vydaniu, sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje v niekoľkých argumentačných okruhoch. V rámci prvého z nich namieta neprimerane dlhú dobu rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá mala trvať od podania žiadosti 9. apríla 2025 do doručenia mu napadnutého uznesenia krajského súdu dokopy 61 dní, pričom vec sa nachádzala na krajskej prokuratúre od 9. apríla 2025 do 17. apríla 2025 (osem dní), na mestskom súde od 17. apríla 2025 do 16. mája 2025 (29 dní) a na krajskom súde od 16. mája 2025 do 11. júna 2025 (26 dní). Sťažovateľ namieta prieťahy v rámci predmetného rozhodovacieho procesu.

6. Sťažovateľ ďalej atakuje právnu kvalifikáciu skutku, ktorý podľa jeho názoru nemal byť právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vraždy, keďže z dokazovania nevyplývalo, že by mal úmysel spôsobiť poškodenému smrť a jeho úmysel nesmeroval ani k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví (uvádza iné možné právne kvalifikácie dotknutého skutku). Tvrdí, že k strelnému poraneniu došlo z nedbanlivosti pri odvracaní útoku vedeného poškodeným na jeho osobu. Z vykonaného dokazovania podľa jeho názoru dosiaľ vyplynulo, že konflikt mal začať práve poškodený (najprv sťažovateľa urážal slovné a následne mu začal drevenou palicou udierať do vozidla, pričom mu spôsobil zranenia tváre). Absentuje aj motív. Všeobecné sudy nezohľadnili, že sťažovateľ v útoku ďalej nepokračoval, z miesta činu neušiel, nepokračoval v streľbe na poškodeného, nezahladzoval stopy a poškodenému privolal záchrannú službu a s lekárom spolupracoval. Skutok je podľa neho právne kvalifikovaný neúmerne prísne, čo v súvislosti s možnosťou nahradenia väzby zakladá potrebu skúmania výnimočných okolností prípadu. Všeobecný súd sa v súvislosti s nadkvalifikáciou skutku nevysporiadal s tým, či bol útok intenzívny, či smeroval proti životne dôležitým orgánom ani so spôsobom vykonania útoku či pohnútkou činu a čo samotnému útoku predchádzalo. Sťažovateľ konštatuje, že si je vedomý, že v rámci rozhodovania o prepustení z väzby nie je povinnosťou súdov vykonávať dokazovanie smerujúce k rozhodnutiu o jeho vine alebo nevine, avšak akcentuje, že právna kvalifikácia trestného činu vraždy musí byť do určitej miery odôvodnená – sťažovateľ je toho názoru, že v spisovom materiáli sa nenachádzajú také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o takejto právnej kvalifikácii, na čo mali mestský súd a sťažnostný súd reagovať.

7. Sťažovateľ namieta, že všeobecné sudy sa riadne nevysporiadali ani s jeho argumentáciou o konaní v nutnej obrane (krajský súd ju ani riadne nespomenul). Tvrdí, že poškodený na neho útočil prvý, on sa snažil útoku v motorovom vozidle vyhnúť a poškodeného upozornil, že má pri sebe strelnú zbraň. Poškodený na upozornenie nereagoval, sťažovateľ v reakcii vybral strelnú zbraň v úmysle poškodeného vystrašiť a streľba nastala z nedbanlivosti (použitie strelnej zbrane je podľa sťažovateľa s poukazom na rozhodnutia súdov v súlade s konaním v nutnej obrane). Sťažovateľ akcentuje jeho stavbu tela oproti stavbe tela poškodeného.

8. Sťažovateľ ďalším argumentačným okruhom atakuje dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a jeho posúdenie zo strany krajského súdu. Tvrdí, že nie je zadokumentovaný žiadny iný prípad okrem posudzovanej veci, kedy by došlo medzi ním a inou osobou k fyzickému násiliu. Malo ísť o „jediný prípad fyzického konfliktu“, ktorý bol zapríčinený zo strany poškodeného, ktorý ho ako prvý napadol. Uvádza, že osoby, na ktorých výpovede sa odvolával mestský súd, ako aj krajský súd v odôvodnení preventívnej väzby, mali samy konať v rozpore s právnym poriadkom, pričom z výpovede ani jednej z nich nevyplývalo, že by sťažovateľ použil fyzické násilie či nedovolenú formu konania, na čo sudy neprihliadali. Akcentuje, že všetky zbrane v jeho držbe a vlastníctve odovzdal príslušnému útvaru Policajného zboru a že druh, charakter, rozsah a závažnosť nemôžu byť dôvodom preventívnej väzby.

9. Sťažovateľ namieta vyhodnotenie možnosti nahradenia jeho väzby zákonnými náhradami, ktoré je podľa jeho názoru ústavne neakceptovateľné. Tvrdí, že krajský súd opomenul skutočnosti týkajúce sa nepriaznivého zdravotného stavu jeho troch detí (lekársku správu z 10. apríla 2025) a fakt, že je jedinou osobou zabezpečujúcou finančné prostriedky pre celú rodinu. Krajský súd sa podľa neho nevysporiadal s čestným vyhlásením manželky, v ktorom deklarovala svoje príjmy, a ani s otázkou splácania hypotéky rodinného domu. Uznesenie krajského súdu považuje

v tejto časti za arbitrárne. Krajský súd sa nevysporiadal ani s poskytnutím záruky dôveryhodných osôb a s nevypočutím jeho manželky a detí, čo považuje za opomenutie zásadných dôkazov. Otázka poskytnutia peňažnej záruky bola zo strany krajského súdu vyriešená bez vysvetlenia, prečo považuje 35 000 eur za «*“rýdzo formálnu“*».

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie práv podľa bodu 1 tohto uznesenia napadnutým uznesením krajského súdu (ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť podaná proti uzneseniu mestského súdu) v spojení s uznesením mestského súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a jej nenahradení zákonnými náhradami a zároveň namietané porušenie týchto práv postupmi všeobecných súdov, ktoré predchádzali vydaniu predmetných rozhodnutí v spojení s postupom krajskej prokuratúry predchádzajúcim týmto rozhodnutiam.

11. Sťažovateľ predmetné rozhodnutia všeobecných súdov a postupy, ktoré im predchádzali v spojení s postupom krajskej prokuratúry, namieta z dôvodu existencie priesťahov pri rozhodovaní o jeho väzobnom trestnom stíhaní a z dôvodu nedostatku (nesprávneho) odôvodnenia záverov všeobecných súdov, pokiaľ ide o a) právnu kvalifikáciu skutku, pre ktorý je trestne stíhaný; b) argumentáciu o konaní v nutnej obrane; c) dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a d) možnosti nahradenia väzby zákonnými náhradami.

12. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sú prenesené do špeciálnych čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (stranami) konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

13. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe

len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného konania predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 299/2022).

14. V nadväznosti na už uvedené teoretické východiská sa ústavný súd oboznámil so znením napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením mestského súdu. Krajský súd sa v namietanom uznesení najskôr vyjadril k existencii splnenia formálnych podmienok väzobného trestného stíhania, a teda k existencii trestného stíhania, v rámci ktorého bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie (s. 11 uznesenia krajského súdu), a rovnako tak k preskúmaniu splnenia podmienky dôvodného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za vinu (s. 12 až 14 uznesenia krajského súdu). Po preštudovaní dotknutého spisového materiálu (vrátane dosiaľ vo veci zadovážených dôkazov) bol toho názoru, že trestné stíhanie je naďalej vedené dôvodne a z dovtedy zistených skutočností nemožno vyvodiť, že by došlo k zoslabeniu dôvodnosti z podozrenia nasvedčujúceho tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok mohol spáchať obvinený.

15. Pokiaľ sťažovateľ namieta právnu kvalifikáciu, resp. nadkvalifikáciu skutku, pre ktorý je väzobne trestne stíhaný, ústavný súd konštatuje, že predmetnej otázke sa krajský súd explicitne venoval (s. 15 uznesenia krajského súdu), keď uviedol, že dosiaľ nebola zistená nadkvalifikácia skutku a nateraz úmysel, ako znak subjektívnej stránky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy, možno vyvodiť zo spôsobu spáchania skutku, ktorý má v tomto počiatočnom štádiu trestného konania svoj udržateľný materiálny základ. Konkrétne v tom, že k streľbe došlo do oblasti hlavy ako životne dôležitého orgánu z bezprostrednej vzdialenosti, z čoho možno vzhliadnuť dôvodné podozrenie, že mohlo ísť o prejav vôle smerujúci k privodeniu smrti. Pre komplexnosť ústavný súd dodáva, že obdobný záver o nateraz správnej právnej kvalifikácii skutku konštatovala aj krajská prokuratúra.

15.1. Pokiaľ sťažovateľ argumentuje potrebou zmeny právnej kvalifikácie skutku s poukazom na jednotlivé skutočnosti, ktoré vyplývajú z dosiaľ zadovážených dôkazov, je potrebné uviesť, že aj na uvedené reflektoval krajský súd poukazom na fakt, že súdy sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriavajú na hodnotenie viny obvineného alebo hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ale skúmajú splnenie formálnych a materiálnych podmienok väzby. Posúdenie skutočnosti, či v prípade sťažovateľa išlo o náhodný výstrel smerom k telu poškodeného, bude podľa sťažnostného súdu možné ustáliť aj z mechanizmu zranení, ktorý ešte len bude obsahom znaleckého posudzovania (s. 14 uznesenia krajského súdu), čo opätovne korešponduje aj konštatovaniu krajského súdu o úvodom – „*rannom*“ štádiu trestného konania.

15.2. Predmetné tvrdenia ústavný súd nehodnotí ako také, ktoré by boli v rozpore s jeho judikatúrou. Vymedzenie skutku tvoriaceho podklad pre vedenie trestného stíhania, ktoré je vedené väzobným spôsobom sa v závislosti od stále prebiehajúceho dokazovania môže vyvíjať.

V rámci rozhodovania o väzbe nie je úlohou súdov s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy a uzatvárať právnu kvalifikáciu stíhaných skutkov, pretože takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré nasleduje po vykonaní celého dokazovania v súlade so zásadou bezprostrednosti a ústnosti po (prípadnom) podaní obžaloby, pričom rozhodovanie o väzbe sa odohráva iba v rovine pravdepodobnosti, a nie istoty ohľadne dôsledkov, ktoré môžu nastať, ak obvinený nebude držaný vo väzbe (m. m. I. ÚS 314/2021, I. ÚS 639/2022).

15.3. Z uznesenia krajského súdu je zrejmá aj ústavne udržateľná odpoveď na sťažovateľove tvrdenia o konaní v nutnej obrane, hoci sa v danom štádiu k pertraktovanej problematike krajský súd nevyjadril explicitne. Konkrétne vyplýva z časti, v ktorej krajský súd posudzoval existenciu dôvodnosti podozrenia zo spáchania predmetnej trestnej činnosti. Podľa názoru krajského súdu sú z výpovedí sťažovateľa zrejmé skutočnosti, ktoré by na prvý pohľad mohli vyznieť v prospech tvrdenia o sebaobrane, avšak tieto neoslabili dôvodnosť podozrenia do takej miery, že by bolo na mieste jeho prepustenie z väzby na slobodu. Zároveň sťažnostný súd jednoznačne a správne pomenoval, že tieto skutočnosti musia podliehať hodnoteniu aj v kontexte iných skutočností a dôkazov, a teda nielen izolovane. Keďže z obsahu spisového materiálu vyplýva, že priamym svedkom skutku nebol nikto iný (mimo sťažovateľa a poškodeného), v tejto súvislosti krajský súd poukázal na výpoveď syna poškodeného, s ktorým mal tento komunikovať len niekoľko minút pred smrťou, a ktorá podľa názoru krajského súdu svedčí aj o inom možnom závere ako je ten, o ktorom vypovedal sťažovateľ (o napadnutí poškodeným pred skutkom). Krajský súd pritom na viacerých miestach uznesenia (s. 12, 14) koncipoval stanovisko (ako už bolo uvedené), že sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie dôkazov s konečnou platnosťou či viny obvineného. Uvedený záver krajského súdu pritom svedčí o potrebe ďalšieho dokazovania vo veci a následného vyhodnotenia jednotlivých zabezpečených dôkazov. Pretorobiť ultimatívny záver o konaní v nutnej obrane nebolo v okolnostiach prerokovanej veci (tak, ako to nespravil ani krajský súd) zodpovedajúce tomuto štádiu trestného konania. Bude vecou ďalšieho dokazovania ustáliť skutkový stav, vyvrátiť či potvrdiť verziu sťažovateľa a následne aj posúdiť konečnú kvalifikáciu daného skutku.

15.4. Ústavný súd v tejto súvislosti akcentuje, že závery súdnej praxe, na ktoré sťažovateľ v rámci ústavnej sťažnosti obsiahlo poukazuje jednak v súvislosti s právnou kvalifikáciou skutku, ako aj pri tvrdeniach o konaní v nutnej obrane, sú svojou povahou najmä meritórne. Takéto vývody však nemožno mechanicky a bez ďalšieho vzťahnuť na nemeritórne väzobné konanie, ktoré sa navyše v konkrétnom prípade realizovalo v úvodnom štádiu trestného konania.

16. Sťažovateľ ďalej rozporuje existenciu samotného dôvodu väzby (podľa jeho názoru nie je zadokumentovaný žiadny iný prípad, okrem posudzovanej veci, keď by došlo medzi ním a inou osobou k fyzickému násiliu, nie je recidivista a všetky zbrane v jeho držbe a vlastníctve odovzdal príslušnému útvaru Policajného zboru), k čomu ústavný súd v prvom rade konštatuje, že jeho úlohou nie je samostatne posúdiť existenciu väzobných dôvodov sťažovateľa v pozícii inštančne nadriadeného súdu a porovnať svoje zistenia so závermi všeobecných súdov, ale presvedčiť sa, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu dáva dostatočný základ na väzobné stíhanie sťažovateľa, a to s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu aj na všetky sťažovateľom prezentované relevantné námietky (m. m. I. ÚS 299/2022).

16.1. Z ústavnej sťažnosti, ako aj napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s uznesením mestského súdu) vyplýva, že sťažovateľ bol do väzby vzatý z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. K predmetnému dôvodu väzby je potrebné pripomenúť, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje reálna hrozba, že obvinený bude konať tak, ako predpokladá už uvedený dôvod väzby, ak nebude vzatý do väzby. Zákon teda nevyžaduje absolútnu istotu o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby (m. m. II. ÚS 348/2016). Túto hrozbu pomenoval krajský súd na s. 16 až 18 uznesenia krajského súdu.

16.2. Aj keď súd prvého stupňa vychádzal pri ustálení dôvodu preventívnej väzby zo závažného spôsobu spáchania skutku a jeho charakteru, krajský súd uviedol, že existujú aj ďalšie skutočnosti (vrátane závažnosti, keďže ide o jeden z najzávažnejších trestných činov), ktoré dôvodnosť obavy z konania podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zakladajú, na ktoré v konkrétnosti riadne a podrobne poukázal. Krajský súd v rozhodnom vzhladol väzobný dôvod v dôvodnej obave z nevyspytateľného správania sťažovateľa, ktoré môže mať pôvod v nízkej tolerancii prameniacej z frustrácie z neoprávneného zdržiavania sa iných osôb na pozemku, ku ktorému mu bolo dané oprávnenie na prechod (krajský súd uviedol, že dosiaľ produkované dôkazy zatiaľ svedčia pre záver, že nebolo zrejmé, na základe čoho sťažovateľ vyvodzuje svoju legitimitu k určovaniu ďalšieho užívania pozemku iným osobám, keďže nie je ich vlastníkom, ale bolo mu dané oprávnenie na prechod cez pozemky). Zdrojom dotknutého konfliktu pritom mal byť nesúhlas obvineného so zdržiavaním sa poškodeného vrátane jeho psa na konkrétnom území. Krajský súd pomenoval, že sa môže javiť, že obvinený nemusí zvládať situačne podmienené správanie. Poukázal pritom na konkrétne konfliktné situácie z titulu neoprávneného zdržiavania sa iných osôb na pozemku, ktorej iniciátorom podľa výpovedí svedkov a opisu osoby mohol byť sťažovateľ [■■■■■, ■■■■■ (uviedol, že približne dva kilometre od mohyly M. R. Štefánika pri venčení psa na neho kričal, aby „odtiaľ vypadol“), ■■■■■ (uviedla, že pri nej zastavilo auta na ceste za mohylou M. R. Štefánika, pričom muž agresívnym a drzým spôsobom komunikácie jej mal uviesť, že ešte raz sa tam objaví, bude to riešiť inak, čo svedkyňa vnímala ako hrozbu a vyhrážku)], čo svedčí záveru, že obvinený by sa do obdobnej konfliktnej situácie mohol opätovne dostať. Za dosiaľ nezistenej osobnostnej výbavy sťažovateľa znalcom z odboru psychológia, majúcej však podklad vo výpovediach svedkov, tak konanie obvineného sťažnostný súd vymedzil ako konanie, ktoré tieto osoby samé označili ako agresívne. Krajský súd však opätovne akcentoval počiatkové štádium trestného stíhania a (zo spisu mu vyplynulo) pribratie do konania znalca z odboru psychológia ■■■■■, ktorý ďalej ustáli aj závery k otázke agresivity pri možnej konfrontácii v záťažových situáciách s inými osobami.

16.3. Možno uviesť, že krajský súd sa existenciou väzobných dôvodov zaoberal v dotknutom štádiu trestného konania, vo vzťahu ku ktorému ich posúdil ako naďalej existujúce. Jeho odôvodnenie pritom rozhodne nie je nedostatočným.

16.4. Ústavný súd nepovažoval za relevantný ani sťažovateľov argument, že dosiaľ nebol zadokumentovaný iný prípad fyzického násillia z jeho strany, keďže pre dotknutý väzobný dôvod postačuje reálna hrozba, že obvinený bude konať tak, ako predpokladá už uvedený dôvod väzby, ak nebude vzatý do väzby. Nevyžaduje sa teda absolútna istota o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby, čo napokon konštatoval aj krajský súd.

16.5. Sťažostný súd správne reflektoval aj na tvrdenie, že v prípade sťažovateľa nejde o recidivistu, keď poukázal na fakt, že toto nie je jediné kritérium, ktorým sa zaoberá pri skúmaní existencie väzobných dôvodov. Pre komplexnosť ale dodal, že sťažovateľ má jedno odsúdenie z roku 1992, na ktoré ale neprihliadol pri ustálení dôvodov väzby.

16.6. Ak sťažovateľ v neprospech obavy z konania podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uvádzal, že mu boli zaistené všetky zbrane, tak krajský súd ústavne udržateľným zopakovaním časti svojho predchádzajúceho rozhodnutia o sťažovateľovej väzbe logicky podotkol, že predmetná skutočnosť nezoslabuje mieru rizika z konania predpokladaného § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže k spôsobeniu smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví môže dôjsť aj s použitím iných predmetov. S ohľadom na dokumentované viaceré konfliktné situácie, do ktorých sa sťažovateľ dostal a ktoré mali vyplynúť práve v dôsledku agresívnych prejavov jeho konania, teda krajský súd vyslovil, že riziko spojené s pokračovaním v tvrdenej trestnej činnosti hrozí dôvodne, bezprostredne a akútne.

16.7. Väzba sťažovateľa sa teda, ako vyplýva z uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením mestského súdu, neopiera len o charakter, spôsob a rozsah tvrdenej trestnej činnosti, ale aj o ďalšie konkrétne skutočnosti. Všeobecnými súdmi uvádzané okolnosti sú z hľadiska obmedzenia osobnej slobody väzbou ústavnoprávne akceptovateľné, pričom v uznesení krajského súdu je poskytnutá odpoveď na všetky relevantné námietky.

17. Ďalej ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej udržateľnosti dôvodov napadnutého uznesenia v časti týkajúcej sa nenahradenia väzby sťažovateľa zákonnými náhradami. Obsahom základného práva podľa čl. 17 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby spočívajúce v imperatíve, aby väzobný súd skúmal možnosti nahradenia väzby zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou. Ak sa všeobecný súd rozhodne vziať trestne stíhanú osobu do väzby, je nevyhnutné, aby rozhodnutie o nenahradení väzby založil na konkrétnych skutočnostiach, nie na abstraktnej úvahe (m. m. III. ÚS 38/01, IV. ÚS 650/2018, IV. ÚS 436/2021, III. ÚS 435/2023). Nahradenie väzby zákonom ustanovenou garanciou a s tým spojené obmedzenia sú benefitom obvineného, ktorý mu umožňuje napriek danosti materiálneho a formálneho dôvodu väzby byť stíhaný na slobode (teda s využitím miernejšieho prostriedku zásahu do osobných práv – R 44/2018; m. m. napr. aj III. ÚS 435/2023). Ústavný súd vo svojej rozhodovacej praxi opakovane akcentuje, že väzba predstavuje vážny zásah do osobnej slobody. Preto je povinnosťou všeobecných súdov obzvlášť citlivo zvažovať argumenty pre ďalšie trvanie väzby (m. m. napr. III. ÚS 625/2022, III. ÚS 351/2025).

17.1. Sťažovateľ je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin. V takom prípade možno väzbu v súlade s § 80 ods. 2 Trestného poriadku nahradiť v uvedenom ustanovení objektivizovanými menej invazívnymi prostriedkami len pri existencii výnimočných okolností. Samotná požiadavka existencie výnimočných okolností vo svojej podstate predpokladá vyššiu mieru rizika, že sťažovateľ trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin by v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu pokračoval v trestnej činnosti. Namiesto je preto zamerať pozornosť najskôr smerom k ustáleniu prítomnosti výnimočných okolností, ktoré pri trestnom stíhaní vedenom pre obzvlášť závažný zločin predstavujú nevyhnutnú podmienku (*conditio sine qua non*) nahradenia väzby. Až následne po pozitívnom zistení predmetných okolností sa žiada skúmať možnosti nahradenia väzby konkrétnym menej invazívnym opatrením (m. m. napr. III. ÚS 44/2024, III. ÚS 351/2025).

17.2. Krajský súd sa predmetnými tvrdeniami sťažovateľa preskúmateľne zaoberal, pričom ich nevyhodnotil ako výnimočné okolnosti odôvodňujúce nahradenie jeho väzby zákonnými náhradami. V súvislosti so sťažovateľovým poukazom na potrebu starostlivosti o rodinných príslušníkov a ich vyživovanie ústavný súd poznamenáva, že medzi pomery páchatel'a, ktoré môžu odôvodňovať výnimočné okolnosti, možno vo všeobecnej rovine zaradiť aj rodinné pomery (m. m. napr. III. ÚS 90/2022, I. ÚS 347/2022, III. ÚS 44/2024, III. ÚS 351/2025). V danom prípade však krajský súd korektne vyvažoval na jednej strane záujem spoločnosti na stíhaní tvrdenej obzvlášť závažnej trestnej činnosti a na druhej strane základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu a záujmy sťažovateľových rodinných príslušníkov (s. 18 až 20 uznesenia krajského súdu).

17.3. Pokiaľ ide o osobnú starostlivosť o rodinu, krajský súd k tomu uviedol, že táto bola aj dosiaľ zabezpečovaná najmä manželkou obvineného, ktorá nebola zamestnaná v trvalom pracovnom, resp. inom pomere. Za argumentáciu, ktorá je spôsobilá byť tzv. výnimočnou okolnosťou prípadu, nepovažoval tvrdenie, že sťažovateľ je jediným žiteľom rodiny s odôvodnením, že ide o väzobné trestné stíhanie, ktoré netrvá dobu, ktorá by bola počítaná na mesiace, na podklade čoho nemožno konštatovať ani ohrozenie výživy rodiny. Zároveň akcentoval s týmto tvrdením protirečivý fakt, že manželkou sťažovateľa bola ponúknutá peňažná záruka 35 000 eur, z čoho možno usúdiť, že bežný život rodiny z pohľadu výživy je zabezpečený. Ústavný súd nespochybňuje, že majetkové pomery sťažovateľovej rodiny sa jeho vzatím do väzby môžu v potenciálnej rovine zhoršiť. Z dosiaľ uvedených skutočností a v danom štádiu trestného konania sa ale nejaví, že by hrozila situácia, keď by rodina sťažovateľa nebola spôsobilá si zabezpečiť uspokojovanie základných životných potrieb.

17.4. Ani zdravotný stav sťažovateľových detí všeobecné súdy po ich podrobnom zhodnotení nevyhodnotili ako výnimočnú okolnosť odôvodňujúcu nahradenie jeho väzby zákonnými náhradami. Krajský súd nezistil, že by išlo o taký závažný zdravotný stav detí nie v útľom veku, ktorý by odôvodnil záver o jeho výnimočnosti (na pertraktovaný účel). Ústavný súd v tomto smere odkazuje na odôvodnenie krajského súdu na s. 19 namietaného uznesenia, ktorého znenie sťažovateľ pozná, a teda ho už nepovažuje za nevyhnutné citovať. Nestotožnil sa ani s tvrdením sťažovateľa o opomenutí skutočností týkajúcich sa nepriaznivého zdravotného stavu jeho troch detí, a to s poukazom na správu z apríla 2025 (sťažovateľ uvádza, že ide o lekársku správu z 10. apríla 2025, pričom takú k ústavnej sťažnosti nepriložil a krajský súd sa s lekárskou správou z 1. apríla 2025 v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal).

17.5. Ako ústavne neudržateľné nemožno s prihliadnutím na obsah príloh pripojených k ústavnej sťažnosti vyhodnotiť ani tvrdenie krajského súdu o nevykonaní výsluchu rodinných príslušníkov sťažovateľa vo vzťahu k ich rodinným pomerom, ku ktorému sťažnostný súd uviedol, že rodinné pomery predostrel konajúcim súdom sám sťažovateľ a tieto boli rozvinuté aj ním samotným v namietanom rozhodnutí.

17.6. Sumarizujúc popísané skutočnosti, je zrejmé, že krajský súd vo veci neidentifikoval existenciu výnimočných okolností prípadu na účel možného nahradenia väzby sťažovateľa zákonnými náhradami. Ústavný súd uvádza, že ak táto výnimočná okolnosť nenastala, sťažovateľ by netvrdil, že by nastala, resp. všeobecný súd takúto okolnosť nezistil, resp. za takú nevzhliadol tú, o ktorej to sťažovateľ tvrdil, pričom toto posúdenie všeobecným súdom je ústavne udržateľné a akceptovateľné, nebolo ďalej nevyhnutné posudzovať jednotlivé možnosti nahradenia väzby

osobitným, resp. detailným spôsobom, keďže nebola naplnená jedna z rozhodných okolností podmieňujúcich ich aplikáciu (m. m. I. ÚS 347/2022). V nadväznosti na uvedené vyhodnotil aj ďalšiu argumentáciu krajského súdu týkajúcu sa možného nahradenia väzby sťažovateľa sľubom, poskytnutými zárukami či dohľadom probačného a mediačného úradníka ako ústavne udržateľnú. Zároveň neostala bez povšimnutia ani možnosť nahradenia väzby peňažnou zárukou, ktorá by podľa krajského súdu s vyšším stupňom istoty nezabránila obvinenému s poukazom na jeho dlhodobejšie agresívne správanie (datované podľa výpovede jedného zo svedkov aj rok dozadu) v novej trestnej činnosti, z ktorej je dôvodne podozrivý. Pre komplexnosť ústavný súd dodáva, že krajský súd nevzhladol ani v postupe prvostupňového súdu obdobia nečinnosti, ktoré by mohol identifikovať ako výnimočnú okolnosť prípadu, ktorá by odôvodňovala nahradenie väzby sťažovateľa. V nadväznosti na popísané skutočnosti nemožno prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľa o opomenutí vysporiadania sa alebo nedostatočným vysporiadaním sa s otázkou nahradenia väzby sťažovateľa.

18. Sťažovateľ v neposlednom rade namieta existenciu prietahov pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (bod 5 tohto uznesenia). Ústavný súd stabilne judikuje, že jednotlivé lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle § 17 ods. 2 a 5 ústavy, ale aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06).

18.1. Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu 9. apríla 2025 v spojení s jej doplnením zo 16. apríla 2025 (piaty pracovný deň – § 79 ods. 3 Trestného poriadku). Prokurátor krajskej prokuratúry predložil mestskému súdu svoje stanovisko 17. apríla 2025, ktorý vo veci nariadil termín výsluchu 21. apríla 2025. Mestský súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa 25. apríla 2025 a svoje rozhodnutie doručil sťažovateľovi 9. mája 2025 a jeho obhajcovi 14. mája 2025. Sťažovateľ zasielal odôvodnenie sťažnosti podanej proti takému rozhodnutiu priebežne, a to 30. apríla 2025, 5. mája 2025 a 14. mája 2025. Mestský súd predložil spis na rozhodnutie o podanej sťažnosti krajskému súdu 16. mája 2025. Lehota rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu teda neprekročila obdobie jedného mesiaca a postup mestského súdu nebol poznačený ani nečinnosťou v trvaní týždňov.

18.2. Z predložených dokumentov ďalej vyplýva, že o odôvodnenej sťažnosti sťažovateľa krajský súd rozhodol napadnutým uznesením z 21. mája 2025, pričom jeho uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 11. júna 2025.

18.3. Ani postup krajského súdu v napadnutom konaní sa nejaví ako taký, ktorý by nerešpektoval judikatúrou ústavného súdu stanovené štandardy na urýchlenosť rozhodovania. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že požiadavka urýchlenosti pri žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je menej prísna v konaní pred sťažnostným súdom, pretože právna neistota obvineného či obžalovaného je už do istej miery odstránená rozhodnutím, ktoré je sťažnosťou napadnuté (už citovaný Abdulkhakov, tiež Lebedev proti Rusku z 25. 10. 2007, sťažnosť č. 4493/04, bod 96). Ústavný súd taktiež upriamuje pozornosť na skutočnosť, že na účel podania ďalšej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je rozhodujúci deň rozhodnutia sťažnostného súdu (podrobnejšie

II. ÚS 376/2017, IV. ÚS 78/2019, I. ÚS 402/2023), nie deň doručenia jeho rozhodnutia (m. m. I. ÚS 593/2023).

19. Vzhľadom na závery, ku ktorým ústavný súd dospel v súvislosti s jednotlivými námietkami sťažovateľa, sumarizuje, že v odôvodnení uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením mestského súdu neidentifikoval také závery, ktoré by bolo možné považovať z ústavného hľadiska za neakceptovateľné, resp. nezistil takú možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to ani v postupe, ktorý predchádzal ich vydaniu v spojení s postupom krajskej prokuratúry, ktorých reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, v nadväznosti na čo odmietol ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

20. Z rovnakého dôvodu bolo potrebné odmietnuť aj namietaný čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa. Ústavný súd k predmetnému poznamenáva, že subjektom ochrany práv zaručených Dohovorom o právach dieťaťa je *ratione personae* dieťa, za ktoré sa v súlade s čl. 1 tohto dohovoru považuje každá ľudská bytosť mladšia než 18 rokov, ak podľa právneho poriadku, ktorý sa vzťahuje na dieťa, nie je dospelosť dosiahnutá skôr. Ústavný súd preto konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a právom zaručeným čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorého subjektom sťažovateľ sám byť nemôže, nie je príčinná súvislosť (m. m. napr. II. ÚS 81/2025, III. ÚS 351/2025).

21. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu